

Kom in actie!

(niveau 3 en 4)

Korte omschrijving

De studenten voeren in 4 groepjes opdrachten uit. Alle opdrachten gaan over een methode om invloed uit te oefenen op politieke beslissingen. Op een groot vel papier werkt elk groepje een eigen idee uit. Vervolgens presenteren ze dit aan de rest van de groep.

Leerdoel

De studenten realiseren zich dat ze de mogelijkheid hebben om zelf invloed uit te oefenen (hoewel dit soms pas kan vanaf je 18de jaar). Daarnaast beseffen ze dat het cruciaal is om hierbij medestanders te verzamelen.

Duur

30 tot 45 minuten

Benodigdheden

- Werkblad 1, 2, 3 en 4 (*print deze uit voor de studenten*)
- 4 grote vellen papier (A3)

Hoe ga je te werk?Stap 1

Lees voor de les de werkbladen door, zodat je weet met welke opdrachten de studenten aan de slag gaan.

De 4 onderwerpen zijn:

1. Bedenk een burgerinitiatief.
2. Bedenk een leuke actie voor een politieke jongerenorganisatie.
3. Bedenk een protestactie waarmee je opvalt op het Plein.
4. Bedenk manieren om te lobbyen voor een ideaal.

Stap 2

Vertel de studenten kort wat de bedoeling is:

- De klas wordt (liefst willekeurig) opgedeeld in vier groepjes. Elk groepje krijgt een eigen opdracht, waarbij het gaat om manieren om invloed uit te oefenen op politieke beslissingen.
- Elk groepje krijgt 20 minuten de tijd om de opdracht te maken.
- Daarna presenteert elk groepje het resultaat aan de andere groepjes.

Stap 3

Zorg dat de vier groepjes aan de slag gaan. Beantwoord daarnaast vragen van de studenten. Herinner de studenten er af en toe aan hoeveel tijd ze nog hebben.

Stap 4

Laat elk groepje presenteren wat ze hebben gedaan. Zorg dat voldoende duidelijk is voor de rest van de groep op welke manier elk groepje invloed probeert uit te oefenen op de politiek. Stel zo nodig verhelderende vragen. Ook kun je elke groep feedback geven op de presentatie.

Stap 5

Bespreek de opdracht na met de klas. Welke methode zou het meest effectief zijn? Zijn de bedachte ideeën haalbaar? Is het een snelle methode om echt iets te bereiken?

Werkblad 1   Het burgerinitiatief**Uitleg**

Wat is een burgerinitiatief?

Als het je lukt om 40.000 handtekeningen te verzamelen, kun je een burgerinitiatief starten. Dat betekent dat de Tweede Kamer over jouw plan **moet** praten. Dan heb je dus invloed op de politieke agenda.

Voordat de politici over jouw plan gaan praten, controleren ze eerst:

- a. ...of de handtekeningen geldig zijn
- b. ...of jouw plan niet al door de Tweede Kamer is besproken in de afgelopen twee jaar

Voorbeeld van een burgerinitiatief

In december 2013 hadden leden van de vakbond "Leraren in actie" genoeg handtekeningen verzameld voor hun actie 'Stop de overvolle klassen'. Ze wilden dat het maximaal aantal leerlingen per klas in het komend schooljaar 28 werd en in de 3 volgende schooljaren zou worden afgebouwd naar maximaal 24.

Het plan is in april 2014 behandeld in de Tweede Kamer, maar kreeg niet genoeg stemmen. De meerderheid van de Tweede Kamerleden wilde geen wetgeving hierover. (1)

Jullie opdracht

1. Bedenk een onderwerp waarover jullie een burgerinitiatief zouden willen starten.
2. Waarom vinden jullie het nodig dat de politiek hier iets aan gaat doen? Bedenk argumenten bij dit onderwerp.
3. Hoe zouden jullie voor 40.000 handtekeningen kunnen zorgen? Bedenk een paar ideeën.
4. Werk je plannen uit op het grote vel papier.
5. Bedenk ten slotte hoe jullie de plannen gaan presenteren aan de rest van de groep.
  - Maak eerst je klasgenoten duidelijk wat een burgerinitiatief is.
  - Vertel dan over jullie eigen plan.

Meer informatie: http://www.tweedekamer.nl/hoe_werkt_het/uw_mening_telt/burgerinitiatief/index.jsp

(1) Bron: <https://www.meerdemocratie.nl/sites/meerdemocratie.nl/files/documents/lijt-ingediende-nationale-burgerinitiatieven.pdf>

Werkblad 2   Leuke actie voor politieke jongerenorganisatie**Uitleg**

Wat is een politieke jongerenorganisatie?

Er zijn in Nederland best veel politieke partijen. Deze partijen doen mee aan verkiezingen en hebben politieke invloed als ze in de Tweede Kamer komen.

Veel politieke partijen hebben ook een jongerenorganisatie.

- Het CDJA: het ChristenDemocratisch Jongeren Appèl (hoort bij CDA)
- De JS: de Jonge Socialisten (hoort bij PvdA)
- De JOVD: de Jongerenorganisatie Vrijheid en Democratie (hoort bij VVD)
- DWARS (hoort bij GroenLinks)
- De JD: Jonge Democraten (hoort bij D66)
- Perspectief (hoort bij ChristenUnie)
- De SGP-jongeren: (hoort bij SGP)
- ROOD (hoort bij SP)
- PINK! (hoort bij de Partij voor de Dieren)

De PVV en 50PLUS hebben geen jongerenorganisatie.

Voorbeeld van een leuke actie

De jongerenorganisatie van de SP kwam in het nieuws met hun verkiezing voor de 'huisjesmelker van het jaar'. De jongeren vonden dat veel huisbazen veel te hoge huurprijzen vroegen. Studenten konden hun huisbaas opgeven. De huisbaas die het slechtst omgaat met zijn studenten en veel te hoge huur rekent, wordt 'huisjesmelker van het jaar'. Geen enkele huisbaas wil dit natuurlijk worden, want zij komen dan heel negatief in het nieuws. Door deze actie kreeg ROOD aandacht van de politiek voor dit onderwerp.

Jullie opdracht

1. Bedenk een onderwerp waarover jullie een leuke actie gaan voeren.
2. Waarom vinden jullie het nodig dat de politiek hier iets aan gaat doen? Bedenk argumenten bij dit onderwerp.
3. Bedenk iets leuks waarmee jullie aandacht kunnen trekken voor dit onderwerp. Hoe grappiger of opvallender je actie is, hoe meer aandacht je zult krijgen van de politiek. Natuurlijk moet je ervoor zorgen dat je boodschap nog wel overkomt. Je moet de politici duidelijk maken waar jullie je zorgen over maken.
4. Werk je plannen uit op het grote vel papier.
5. Bedenk ten slotte hoe jullie de plannen gaan presenteren aan de rest van de groep.
  - Vertel wat een politieke jongerenorganisatie is en vertel wat jullie opdracht was.
  - Vertel dan over jullie eigen plan.

Werkblad 3   Protestactie op het Plein**Uitleg**

Wat is het Plein?

Het Plein is een plein in Den Haag. Het bijzondere aan dit plein is dat een van de ingangen van de Tweede Kamer erop uitkomt. Dat maakt dit plein een ideale plek om te protesteren tegen politieke beslissingen, want alle Kamerleden zien je hier staan. Je moet wel toestemming hebben van de gemeente om op dit plein te demonstreren.

Bijna elke dag zijn er wel mensen met spandoeken of ander materiaal te vinden waarmee ze de aandacht proberen te trekken van de leden van de Tweede Kamer.

Voorbeeld van een protestactie op het Plein

In januari 2011 liepen honderden professoren uit heel Nederland in hun toga mee in een protestmars. Ze protesteerden tegen de bezuinigingen van het kabinet. De stoet liep vanaf het Plein een rondje rond het Binnenhof.

Jullie opdracht

1. Bedenk een onderwerp waarover jullie zouden willen protesteren op het Plein.
2. Waarom vinden jullie het nodig dat de politiek hier iets aan gaat doen? Bedenk argumenten bij dit onderwerp.
3. Bedenk iets waarmee jullie aandacht kunnen trekken voor dit onderwerp op het Plein.
4. Werk je plannen uit op het grote vel papier.
5. Bedenk ten slotte hoe jullie de plannen gaan presenteren aan de rest van de groep.
  - Vertel wat het Plein is en waarom juist op die plek vaak geprotesteerd wordt.
  - Vertel dan over jullie eigen plan.

Werkblad 4 Lobbyen voor een ideaal**Uitleg***Wat is lobbyen?*

Lobbyisten willen invloed hebben op beslissingen. Ze willen bijvoorbeeld dat er meer wegen komen, of juist dat er meer schone lucht komt. Lobbyisten zorgen dat ze contact hebben met de mensen die besluiten nemen. Vaak zijn lobbyisten goed op de hoogte. Ze hebben goede argumenten bedacht die politici kunnen gebruiken in de Tweede Kamer. Politici zijn daarom vaak blij met lobbyisten.

Veel bedrijven en organisaties zorgen dat ze lobbyisten hebben in Den Haag, omdat daar veel politieke beslissingen worden genomen. Lobbyen kan op veel verschillende manieren, zolang je maar zorgt dat je invloed hebt op de politiek. Lobbyen gebeurt meestal niet zichtbaar. Lobbyisten voeren gesprekken en lopen niet met spandoeken.

Voorbeelden van lobbygroepen

Een lobbygroep komt op voor de idealen/belangen van een bepaalde groep. Die groep kan van alles zijn, bijvoorbeeld:

- Een organisatie die opkomt voor de rokers: Stichting Rokers Belangen.
- Een organisatie die opkomt voor de niet-rokers: Clean Air Nederland.

Beide organisaties proberen invloed uit te oefenen op de politiek. Bij een vergadering in de Tweede Kamer over een rookverbod in cafés zal een lobbyist van de Stichting Rokers Belangen proberen om politici over te halen om *tegen* een rookverbod te stemmen. Dit doen ze bijvoorbeeld door een afspraak te maken met de minister die over het rookverbod gaat. Een lobbyist van Clean Air Nederland probeert natuurlijk het tegenovergestelde. Clean Air Nederland heeft bijvoorbeeld een onderzoek gepubliceerd waaruit blijkt dat veel Nederlanders positief zijn over een rookverbod in cafés. Daarmee proberen ze de politieke besluitvorming te beïnvloeden.

Overigens geldt in Nederland sinds oktober 2014 een rookverbod in de gehele horeca.

Jullie opdracht

1. Bedenk een ideaal waarvoor jullie willen lobbyen. Dit ideaal wordt jullie onderwerp.
2. Bedenk argumenten bij dit onderwerp. Waarom vinden jullie het nodig dat de politiek hier iets aan gaat doen?
3. Bedenk welke lobbyacties jullie kunnen voeren om ook echt invloed te hebben op de politiek. Bedenk een paar andere ideeën dan in het voorbeeld zijn genoemd.
4. Werk je plannen uit op het grote vel papier.
5. Bedenk ten slotte hoe jullie de plannen gaan presenteren aan de rest van de groep.
  - Vertel wat lobbyen is en hoe je daarmee invloed uit kunt oefenen op de politiek.
  - Vertel dan over jullie eigen plan.